

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Jenaplanschool Peter Petersen

Kwaliteitsonderzoek naar risico's

Datum vaststelling: 28 juni 2022

Samenvatting

De inspectie heeft op de Peter Petersenschool een onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs uitgevoerd. In de jaarlijkse prestatie- en risicoanalyse hebben wij geconstateerd dat er sprake is van mogelijke risico's. We hebben dit met het bestuur besproken en zijn tot de conclusie gekomen dat we een kwaliteitsonderzoek uitvoeren. Door de context van de coronacrisis is het geplande onderzoek in januari 2022 doorgeschoven naar mei 2022.

We concluderen op basis van het onderzoek op de Peter Petersenschool dat de kwaliteit van het onderwijs Voldoende is.

Wat gaat goed?

We hebben de onderzochte standaarden van het onderwijsproces als Voldoende beoordeeld. Dat betekent dat de school de ontwikkeling van de leerlingen naar behoren volgt en leerlingen de begeleiding biedt die ze nodig hebben (standaard OP2). Leraren zorgen ook voor pedagogisch-didactisch handelen dat leerlingen in staat stelt om zich de leerstof eigen te maken. Daarbij stemmen de leraren de uitleg en oefening af op verschillen tussen leerlingen (standaard OP3). Niet alleen in de klas, maar de gehele schooldag zorgt de school voor de veiligheid en het welbevinden van leerlingen. Het beleid daarvoor is Voldoende (standaard VS1).

De school heeft een cyclus van kwaliteitszorg die voldoende planmatig is. Er is een duidelijke visie en er is zicht op wat men wil verbeteren om optimaal aan te sluiten op de leerlingenpopulatie SKA1). We beoordelen de standaard SKA2 eveneens als Voldoende. De school heeft de uitvoering van haar ambities georganiseerd en in het team is draagvlak voor de ontwikkeling.

De school monitort en evalueert de stand van zaken bij de thema's waar ze aan werkt. De verantwoording in het jaarverslag geeft daarvan een voldoende beeld. Binnen de vereniging werken de twee scholen nauw samen (SKA3).

Wat kan beter?

Een belangrijk vraagstuk op de Peter Petersenschool is of leerlingen zich optimaal ontwikkelen, mede in termen van leerresultaten voor de basisvaardigheden. In dit verband is onze belangrijkste kritische kanttekening, dat we te weinig terugzien dat hoge verwachtingen over leerlingen in de dagelijkse praktijk zichtbaar zijn. Ook constateren we dat de kwaliteit van de lessen en nogal wisselt.

Bestuur: Vereniging Jenaplan
Onderwijs Noord Nederland

Bestuursnummer: 40865

School: Peter Petersenschool
Brin 01VG|C2

Totaal aantal leerlingen: 269
(teldatum 2020)

De school stelt met observaties en toetsen vast of de ontwikkeling van de leerlingen naar verwachting is en de leraren weten welke doelen leerlingen minder goed beheersen. De analyse van oorzaken daarvoor in het geboden onderwijs kan echter sterker. Ook missen we informatie over de uitvoering van geboden begeleiding en extra hulp, die bij die analyse wordt betrokken.

De cyclus van kwaliteitszorg is planmatig ingericht, maar een zwakkere schakel is de doelgerichtheid. Jaarplan en ontwikkelplannen zijn nu sterk gericht op het uitvoeren van voorgenomen activiteiten en minder op een duidelijk te evalueren resultaat. Het is van belang om duidelijke prioriteiten te stellen in de vele ambities en deze thema's in de praktijk goed te borgen.

Vervolg

We concluderen dat de school in aanmerking komt voor regulier vervolgtoezicht aan de hand van de jaarlijkse risicoanalyse.

Naast dit onderzoek op de Peter Petersenschool hebben wij in deze periode een vierjaarlijks onderzoek gedaan bij het bestuur van de school de vereniging voor Jenaplanonderwijs Noord Nederland. Het onderzoeksrapport is te vinden op de website van de inspectie.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Conclusie en vervolg	7
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek	8
4.	Reactie van het bestuur	12

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs heeft op de Peter Petersenschool op 17 mei 2022 een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd. Aanleiding voor het onderzoek was de jaarlijkse prestatie- en risicoanalyse, die aanwijzingen gaf dat het niveau van leerprestaties achterbleef bij de verwachting voor deze leerlingenpopulatie en ook andere indicatoren zoals de personeelwisselingen duiden op een risico.

Werkwijze

Wij vormen onze oordelen door de onderwijspraktijk van de school te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 PO.

De tabel hieronder geeft weer welke standaarden we hebben beoordeeld tijdens dit onderzoek.

Standaard	onderzocht
OP Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding	•
OP3 Pedagogisch-didactisch handelen	•
OP4 Onderwijstijd	
OP6 Afsluiting	
VS Veiligheid en Schoolklimaat	
VS1 Veiligheid	•
VS2 Schoolklimaat	
OR Onderwijsresultaten	
OR1 Resultaten	
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties	
SKA Sturen, Kwaliteitszorg en ambitie	
SKA1 Visie, ambities en doelen	•
SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur	•
SKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten: we hebben lessen bezocht, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met leerlingen, leraren, intern begeleiders en de directie van de school. De tweehoofdige directie vormt tevens het bestuur.

Overige wettelijke vereisten

Deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader 2021). Er was geen aanleiding om overige wettelijke vereisten te onderzoeken.

Signalen

In de voorbereiding van ieder onderzoek kijken we altijd naar eventuele signalen die bij de inspectie zijn binnengekomen. Soms heeft dat gevolgen voor de uitvoering van het onderzoek.

Er zijn geen signalen over de Peter Petersenschool bij ons binnengekomen die opvolging vereisen.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en het rapport opgenomen.

2. Conclusie en vervolg

In dit hoofdstuk geven we de oordelen en de conclusie weer van het onderzoek bij de Peter Petersenschool.

Conclusie

De kwaliteit van het onderwijs op de Peter Petersenschool beoordelen we als Voldoende.

De risico's die aanleiding waren voor het onderzoek, hebben we niet aangetroffen bij de standaarden van het onderwijsproces en de kwaliteitszorg.

We hebben alle onderzochte standaarden uit het onderwijsproces als Voldoende beoordeeld. De school volgt de leerlingen voldoende in hun ontwikkeling en biedt daarop afgestemde begeleiding (OP₂). De leraren geven voldoende duidelijke uitleg en stemmen de lessen af op de verschillen tussen leerlingen in de stamgroep (OP₃). Bij deze standaarden zien we ook onderdelen die beter moeten als de school zijn ambities voor de basisvaardigheden wil waarmaken. De school zorgt voor een veilige leeromgeving voor de leerlingen en leerlingen ervaren dat ook zo (VS₁).

Ook de kwaliteitszorg van de school is voldoende ingericht. De school werkt vanuit het Jenaplanconcept planmatig aan haar kwaliteit (SKA₁). Schoolleiding en team zorgen voor een professionele kwaliteitscultuur en geven uitvoering aan de gewenste kwaliteitsontwikkeling (SKA₂). De school monitort, analyseert en evalueert de mate waarin doelen en beleid worden gerealiseerd en verantwoordt zich daarover (SKA₃). De kwaliteit van de cyclus kan verbeteren in termen van doelgerichtheid, prioriteiten en evaluatie.

Afspraken over vervolgtoezicht

Omdat de school op de onderzochte punten voldoet aan de wettelijke vereisten, zien wij geen aanleiding om vervolgafspraken te maken.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de oordelen en de resultaten van het onderzoek bij de Peter Petersenschool.

3.1. Onderwijsproces

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSproces (OP)	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding		•	
OP3 Pedagogisch-didactisch handelen		•	

Zicht op ontwikkeling en begeleiding

We beoordelen de standaard als Voldoende, maar de kwaliteit kan op onderdelen beter.

Het systematisch volgen van de leerlingen tijdens hun schoolloopbaan is georganiseerd. Er is een duidelijke structuur en werkwijze voor het bespreken van die ontwikkeling, het bepalen van vervolgacties en het inplannen daarvan in lessen. Leraren en intern begeleiders analyseren de informatie uit het leerlingvolgsysteem periodiek op het niveau van de stamgroep, het leerjaar en de individuele leerling. In groepsprofielen komt tot uiting hoe de leraren voor spelling, lezen en rekenen de leerlingen in instructiegroepen indelen. Tevens bieden deze profielen de mogelijkheid om individuele onderwijsbehoeften en doelen te formuleren voor leerlingen die een afwijkende ontwikkeling laten zien. De profielen bieden een basis voor het organiseren van de dagelijkse instructies bij die vakken. In het weekrooster zijn momenten opgenomen voor de individuele begeleiding van leerlingen, die dat nodig hebben.

We zien twee belangrijke punten voor verbetering. De school heeft veelal in beeld welke doelen meer en minder beheerst worden door leerlingen, maar de analyse van mogelijke oorzaken in het geboden onderwijs kan sterker. Daarbij gaat het vooral om het kiezen van een effectieve aanpak die is afgestemd op de behoeften van de zwak of hoog presterende leerling.

Ook is te weinig duidelijk uit evaluaties en registratie of de gekozen interventies effectief worden uitgevoerd.

Pedagogisch-didactisch handelen

We beoordelen het Pedagogisch-didactisch handelen over het geheel genomen als Voldoende, maar we zien ook hier dat de kwaliteit beter kan.

Leraren zijn pedagogisch ondersteunend naar de groep en de leerlingen met een positief, vriendelijke benadering. In de bezochte

lessen is naast enkele kringactiviteiten, veelal sprake van betrekkelijk kleine instructiegroepen en zelfstandig werken door de rest van de stamgroep. De uitleg door de leraren is doelgericht en de leraren stemmen deze af op verschillen in begrip van de leerlingen. In de meeste lessen start de instructie met het bespreken of ophalen van voorkennis bij de instructiegroep. In meerdere lessen zien we ook dat leraren activerende werkvormen hanteren, waarbij leerlingen samenwerken in tweetallen. Voor het zelfstandig werken gelden schoolbrede afspraken en leerlingen weten aan de hand van een taakbrief waar ze aan kunnen werken.

Onze belangrijkste kritische kanttekening is dat we te weinig terugzien van hoge verwachtingen over leerlingen in de lessen. Zo kunnen leerlingen meer zelf hun voorkennis benoemen. Tijdens de instructie kan de leraar meer bewust beurten verdelen en alle leerlingen aanzetten tot nadenken. Bij een werkvorm en opdrachten kan de leraar nadrukkelijker een tijdsduur en de verwachte kwaliteit aangeven. Bij het zelfstandig werkende deel van een groep zien we te weinig dat leraren tijdens een ronde leerlingen aanspreken die amper productief zijn.

We constateren ook dat de kwaliteit van de lessen nogal wisselt. We hebben enkele goede lessen gezien, maar ook lessen waarin leerlingen onvoldoende tot beheersing van het lesdoel komen.

3.2. Veiligheid en schoolklimaat

KWALITEITSGBIED VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT (VS)	O	V	G
VS1 Veiligheid		•	

Veiligheid

We beoordelen de standaard als Voldoende. De school heeft een samenhangend veiligheidsbeleid, waarin een gemeenschappelijk programma wordt aangeboden voor de sociaal-emotionele ontwikkeling en het voorkomen van en omgaan met pesten en ander onwenselijk gedrag. Leerlingen ervaren de school als veilig en gaan met plezier naar school. Ze hebben vertrouwen in hun leraren en passen vaardigheden toe die ze geleerd hebben uit het programma dat is aangeboden.

Kritische noten die leerlingen naar voren brengen, zijn situaties op het schoolplein. Ze hebben geleerd om conflicten onderling op te lossen, maar voelen zich niet altijd gesteund als hen dit niet lukt. Verder merken we op dat de pestcoördinator bij veel leerlingen niet als zodanig bekend is.

De meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling kan nadrukkelijker op de website of in de schoolgids onder de aandacht worden gebracht.

3.3. Sturen, kwaliteitszorg en ambitie

KWALITEITSGEBIED STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (SKA)	O	V	G
SKA1 Visie, ambities en doelen		●	
SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur		●	
SKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog		●	

Visie, ambities en doelen

We beoordelen de standaard SKA1 als Voldoende. De school heeft de cyclus van kwaliteitszorg planmatig ingericht. Er is een stelsel van kwaliteitszorg waarmee de school zijn leerresultaten, de kenmerken van de leerlingenpopulatie en de kwaliteit van het onderwijsproces analyseert. Het valt op dat de school in zijn jaarplan veel ambities aangeeft, waar ze aan wil werken. Deze zijn nader uitgewerkt in ontwikkelplannen, waar werkgroepen van leraren aan zijn verbonden. Als voornemens zijn gerealiseerd, stelt de school documenten ("Werkwijze") bij om de doorgaande lijn te borgen.

Een zwakkere schakel in de cyclus is de doelgerichtheid. Gezien de vele en soms ook grote gebieden waarop ambities zijn geformuleerd, zou de school meer aandacht kunnen besteden aan specifieke doelen en normen in het jaarplan en de ontwikkelplannen van interne werkgroepen.

Uitvoering en kwaliteitscultuur

We beoordelen de standaard SKA2 als Voldoende. De organisatie in de school met bouwen, werkgroepen en het breed samengestelde managementteam maakt het mogelijk om aan de uitvoering van ambities te werken. Waar nodig zijn de dwarsverbanden gelegd. De schoolleiding vervult zijn ondersteunende en sturende rol in een goede balans met het team. Het team onderhoudt zijn bekwaamheid en er zijn initiatieven om specifieke deskundigheid (verder) te ontwikkelen. Binnen het team heerst een verbetercultuur.

Een belangrijk punt is het recente voornemen van de school om in tweejarige stamgroepen te gaan werken. Voor een deel van het team staat dit op gespannen voet met het onderwijsconcept. Mede gezien de accentverschillen binnen het team hierover is het van groot belang om optimaal de kansen te benutten voor het didactisch handelen en tegelijkertijd te bezien hoe de pedagogische doelen achter de stamgroep tot hun recht kunnen blijven komen.

Evaluatie, verantwoording en dialoog

We beoordelen de standaard SKA3 als Voldoende. De schoolleiding en het managementteam zorgen voor (tussentijdse) evaluatie van de voortgang bij thema's. Jaarlijks is er een schriftelijke verantwoording van het meerjarenbeleid in het jaarverslag. Deze valt grotendeels samen met het bestuurlijk jaarverslag van de Vereniging Jenaplanonderwijs Noord Nederland, waarvan de schoolleiding het bestuur vormt. De bestuurlijke organisatie, voorheen onder een bestuur van ouders, is opnieuw ingericht, mede om het intern toezicht te versterken. De dialoog met ouders wordt onder meer gevoerd in de jaarlijkse algemene ledenvergadering. Tevens is er een periodieke peiling van tevredenheid, die het bestuur serieus betreft bij zijn voornemens.

De sterk op activiteiten gerichte planning van thema's voor kwaliteitsverbetering bemoeilijkt een gedegen evaluatie van behaalde doelen. Daar ontbreken immers vaak duidelijke normen en verwachte effecten. Als de school bij de planning van thema's al nadenkt over de manier waarop het resultaat zichtbaar kan worden gemaakt, zal de kwaliteit van de verantwoording toenemen.

4. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van de onderwijskwaliteit:

"Het bestuur is verheugd te constateren dat de inspanningen van het team en directie in de afgelopen jaren resulteert in een positieve beoordeling van de onderwijsinspectie op alle onderzochte standaarden.

We constateren, met de inspectie, dat er flinke stappen zijn gezet ten behoeve van beter (jennaplan)onderwijs en een sterke en ambitieuze kwaliteitscultuur.

De inspectie doet in haar rapport een aantal inhoudelijke aanbevelingen die we als bestuur, cq. directie zullen overnemen. Met name op het terrein van het cyclisch handelen, het formuleren van meetbare doelen en een structurele evaluatiesystematiek van acties en interventies is in onze optiek nog winst te boeken.

Samen met het team zal de directie deze aanbevelingen omzetten in concrete acties die hun plek zullen krijgen in de op te stellen schooljaarplannen en overige beleidsdocumenten.

De praktische kanttekeningen t.a.v. van de zichtbaarheid van de pestcoördinator en de genoemde meldcodes, zullen met ingang van komend schooljaar (2022-2023) opgelost zijn."

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

